

Osteoporóza ako závažný problém

prof. MUDr. Juraj Payer, CSc.

prezident Spoločnosti pre osteoporózu a metabolické ochorenia kostí

Osteoporóza predstavuje civilizačné ochorenie s mimoriadnym medicínskym i socioekonomickým rozmerom. Výskyt osteoporotických fraktúr (krčok stehnovej kosti, stavce, predlaktie) vo väčšine krajín neustále narastá a udáva sa, že len v EÚ každú sekundu jeden z jej obyvateľov utrpí osteoporotickú zlomeninu. Aktuálne informácie z niektorých krajín (napr. USA) poukazujú, že správna diagnostika a najmä prevencia spolu s efektívnou terapiou dokážu tento trend zastaviť. Svetová zdravotnícka organizácia reflektuje problém osteoporózy predĺžením obdobia „Dekády kostí a kĺbov“ o ďalšie roky. Krajiny EÚ vytvorili panel expertov pri Európskom parlamente, ktorý vytvára Európsku koncepciu diagnostických a preventívno-terapeutických opatrení.

Situácia v Slovenskej republike je napriek súčasným ekonomickým problémom priaznivá a vďaka ústretovosti Ministerstva zdravotníctva SR i zdravotných poisťovní sa Slovensko radí medzi krajiny s najlepšie rozpracovanou koncepciou starostlivosti o osteoporotických pacientov.

Na legislatívnej úrovni už jestvujú viaceré Odborné usmernenia Ministerstva zdravotníctva SR (pre diagnostiku a liečbu osteoporózy,

pre glukokortikoidmi indukovanú osteoporózu a i vo svete novátorske usmernenie pre pacientov po osteoporotických fraktúrach) a na schválenie čaká diagnosticko-terapeutický algoritmus u pacientov s onkologickými ochoreniami. Máme nadpriemerný počet denzitometrických pracovísk, ktorých odborná úroveň stúpa, ako i dostupné terapeutické modalítity na špičkovej úrovni. O kvalite epidemiologických údajov hovorí fakt, že predpokladáme, že v roku 2011 sa Slovensko zaradilo medzi krajiny, ktoré môžu používať pre krajinu špecifický údaj 10-ročného rizika osteoporotической zlomeniny, tzv. FRAX.

Na skvalitnenie práce klinických osteológov v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR plánujeme vytvoriť z osteológie certifikovanú činnosť. Certifikát môžu získať odborníci s atestáciou z odboru reumatológia, endokrinológia, ortopédia a vnútorné lekárstvo.

O význame problematiky osteoporózy vypovedá i fakt, že už opakovane je jej venovaný širší priestor v časopise Via Practica. Pri zostavovaní hlavnej témy v aktuálnom čísle sme vychádzali práve z toho faktu a nezaradili sme práce s témami, ktorým sme sa venovali v predchádzajúcich číslach. Cteným čitate-

Via pract., 2013, 10(3–4): 91

ľom prezentujeme práce venované viacerým aspektom osteoporózy, s dôrazom na ich multidisciplinárny prístup. Dr. Tomková prezentuje na Slovensku priekopnícke údaje o vnímaní ochorenia patientskou societou a zdôrazňuje význam edukácie, doc. Killinger podáva prehľad aktuálnych možností diagnostiky osteoporózy s dôrazom na individualizáciu rizikového profilu pacienta. Dr. Jackuliak zdôrazňuje multifaktorovosť vzniku osteoporózy prehľadom údajov o vzťahu osteoporózy a diabetes mellitus a Dr. Ďurišová sa vo svojom článku venuje esenciálnemu významu rehabilitácie v prevencii a liečbe osteoporózy.

Milí a vážení čitatelia, dúfam, že vás články venované osteoporóze zaujmú a potvrdia vo vás pocit vnímania osteoporózy ako ochorenia, ktorého správna diagnostika, prevencia a liečba priamo ovplyvňujú nielen redukciu rizika zlomenín, ale najmä kvalitu života i celkovú mortalitu.

prof. MUDr. Juraj Payer, CSc.

editor hlavnej témy
prezident Spoločnosti pre osteoporózu
a metabolické ochorenia kostí
payer@ru.unb.sk

